

Stadsgroen moet en kan van drinkwater worden afgekoppeld

Ginkel Groep trekt aan de bel over efficiënter watergebruik

De vergroening van steden loopt spaak als maatregelen tegen een dreigend watertekort uitblijven. Reden voor hoveniersbedrijf Koninklijke Ginkel Groep (KGG) om aan de bel te trekken met een whitepaper: *Elke druppel omkeren*.

Auteur: Bart Mullink

Met het kennis- en visiestuk *Elke druppel omkeren*, over de rol van water in de vergroening van de stedelijke omgeving, wordt de spijker op de kop geslagen. Dat blijkt wel, want kort na de presentatie van het whitepaper komt drinkwaterbedrijf Vitens met de waarschuwing dat aanvragen van nieuwe drinkwateraansluitingen mogelijk niet meer kunnen worden gehonoreerd.

Als woningen en bedrijven moeilijk van voldoende drinkwater zijn te voorzien, is ook de beschikbaarheid van water voor groen in gevaar, weten ze bij KGG. In plaats van te vertrouwen op de drinkwatervoorziening voor groen op en rond gebouwen, zijn daarom andere, betere oplossingen nodig.

Bedreigend

‘Nu kun je meestal nog kiezen voor drinkwater, maar dat zal niet zo blijven’, voorspelt de directeur van het familiebedrijf, Lars van Ginkel. ‘De afgelopen jaren zijn al er momenten geweest dat het weinig scheelde of er was op een aantal plaatsen geen water meer uit de kraan gekomen. We hebben het dan over bestaande afnemers, dus nog niet eens over projecten die gepland staan. De vraag is hoe we die stedelijke en landelijke vergroening, die keihard nodig is, van voldoende water kunnen voorzien. En dát

nu er steeds meer aandacht is voor het belang van groen. Hij vernam van diverse drinkwaterbedrijven dat er grote zorgen zijn over de levering van al dat goede drinkwater. ‘Er zal wellicht niet altijd meer genoeg zijn om op te pompen, en daarnaast kampen ze met toenemende vervuiling van het grondwater.’

Water valt in ruime mate uit de lucht, maar veel daarvan wordt niet gebruikt, weet Feiko-Jan Zuidema. Bij Ginkel Groep is hij de specialist voor het oplossen van watervraagstukken en hij is ook de auteur van het whitepaper. ‘Onze steden zijn erop gebouwd regenwater zo snel mogelijk af te voeren. Dit terwijl we dat water later juist weer hard nodig hebben. We kunnen het gebruiken voor groen, maar bijvoorbeeld ook om toiletten door te spoelen in plaats van hiervoor grote hoeveelheden drinkwater te gebruiken. Als we regenwater opslaan, is het

voor deze doelen prima te benutten. Feitelijk wordt maar een heel klein deel van al het drinkwater echt gebruikt als drinkwater.'

Noodzaak

Sommige gemeenten eisen nu al bij nieuwbouwprojecten dat regenwater wordt opgevangen, zodat niet alles tegelijk het riool in stroomt. Bovenop de hiervoor benodigde maatregelen, die zijn bedacht ter voorkoming van wateroverlast, is het een kleine stap om dat opgevangen water ook nuttig te gebruiken, stelt Zuidema.

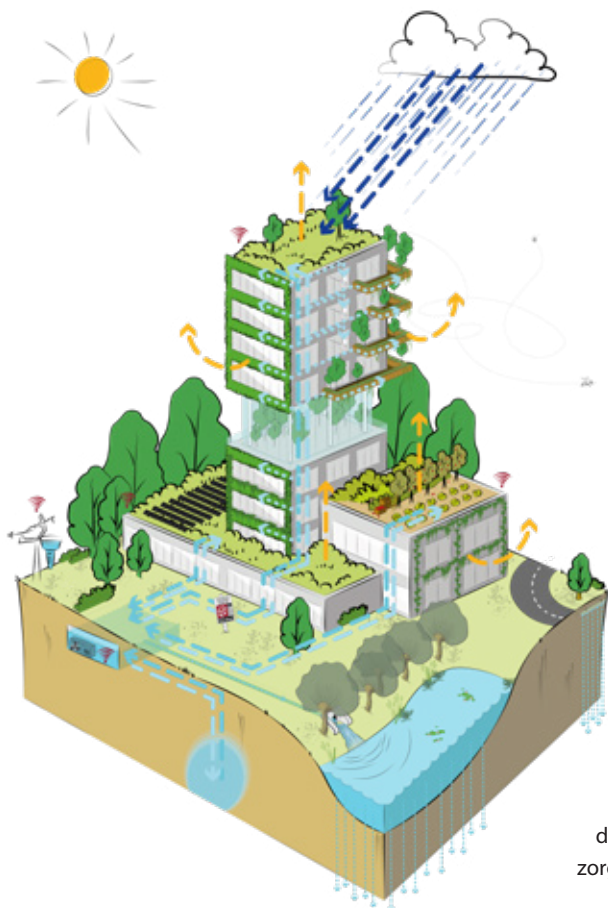
'De noodzaak van vergroening wordt breed erkend', weet hij. 'Behalve als het vertrouwde decorelement is groen ook van groot belang

om steden klimaatadaptief te kunnen inrichten. Het zorgt voor verkoeling, brengt meer natuur in de stad, bevordert het welzijn, vermindert fijnstof in de lucht en legt ook nog CO₂ vast, zowel in de planten zelf als door de vorming van een gezonde, humusrijke bodem.'

De vergroeningsopgave is goed voor de steden en goed voor de sector, stelt Van Ginkel tevreden vast. Niettemin merkte hij dat het bewustzijn van het feit dat watergebrek een spaak in het wiel dreigt te steken, in de eigen sector wel een paar tandjes hoger mag. 'Zonder water tenslotte geen groen.'

Diensten

In het whitepaper beschrijft Zuidema hoe tijdelijke wateropslag mogelijk is op verschillende manieren. Retentiedaken, waterreservoirs, krattensystemen of wateropslag in de bodem: wat de beste oplossing is, hangt af van locatie- en gebouwkenmerken. De makkelijkste toepassing blijkt die voor groen. Gebouwgebonden groen, te vinden op daken, gevels en balkons, is afhankelijk van toegediend water. Zuidema: 'Groen in parken en plantsoenen groeit gewoon in de grond en heeft over het algemeen genoeg aan de regen die uit de lucht valt. Toch kan het de moeite lonen ook dit soort groen tijdens langdurige droogte een deel van het opgeslagen regenwater te geven. Dit met het oog op te leveren ecosysteemdiensten. In droge periodes kan door watertekort de verdamping afnemen. Omdat het vaak niet alleen heel droog, maar ook heel warm is, wil je dan juist dat de verdamping doorgaat en zorgt voor verkoeling.'

Voorbeeld van een watercirculair gebouw. Dit heeft een gesloten waterbalans. Opgevangen regenwater wordt slim ingezet voor groen en gebouw.

'Slechts een heel klein deel van het drinkwater wordt echt gebruikt als drinkwater'

Om van de wateropgave – die dus ook essentieel is voor de vergroening – een succes te maken, moeten hoveniers ermee aan de slag, verklaart het tweetal. 'Samen met installateurs, architecten, ingenieursbureaus, bouwers en beleidsmakers. En natuurlijk het onderwijs.' Omdat iedereen een rol heeft, willen ze hun kaarten niet voor de borst houden, maar zo veel mogelijk kennis delen. Zuidema: 'Dat het onderwerp iets losmaakt, merk ik aan de reacties. Dat zijn er veel, want iedereen die het whitepaper downloadt, krijgt er een e-mail achteraan met de vraag wat men ervan vindt en of er vragen of opmerkingen zijn.'

Speciaal voor projectontwikkelaars en beleggers onderstreept Van Ginkel nog een zakelijk argument: het is bewezen dat groen de vastgoedwaarde omhoog stuwt. Zuidema schetst dat groen bij stedelijke nieuwbouwprojecten veelal op en aan de gebouwen komt. 'Daarmee zijn het voor ons natuurlijk mooie projecten. Vooral in bestaande bouw zijn er veel woningen met een eigen tuin; het kan veel drinkwater schelen als bewoners daar alleen nog opgevangen regenwater gebruiken. Hiervoor bestaan goede systemen.'

Innovaties

De prikkel tot verandering was tot nu toe niet heel sterk, weet Zuidema, omdat drinkwater relatief goedkoop is. Maar het valt te verwachten dat dit niet zo blijft. 'De technische ontwikkelingen gaan hard. Op diverse gebieden wordt hard gewerkt aan innovaties. Bijna dagelijks zie ik een nieuw idee, product of nieuwe toepassing verschijnen.'

Groen en blauw gaan hand in hand, is de boodschap. Het blijken twee opgaven die prima zijn te combineren. Met nog een derde belangrijke opgave, voegen ze daar stellig aan toe: die van de energietransitie.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!